

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Versterken en uitbreiden aanpak natuurbrandbeheersing
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr Brouwer
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	1. Natuurbrandbeheersing achtergrondnotitie
Vergaderdatum	4-10-2023
Agendapunt	6
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<p>1. in te stemmen met het versterken en uitbreiden van de slagkracht en kennisontwikkeling in natuurbrandbeheersing.</p> <p>Dit houdt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Offensief slagvaardiger kunnen optreden door de aanschaf van twee extra CCFM voertuigen. • Defensief eerder slagvaardig kunnen optreden door gelijktijdige aanschaf van 10 TST-NB voertuigen (terreinvaardige tankautospuiten). • Volledig maken van de uitrusting lichte bluspakken voor natuurbrand. • Het invoeren van een piketfunctie Adviseur-natuurbrand en van de taak informatiemanager-natuurbrand. • Het aanstellen van 0,33 fte beheersmatige capaciteit aanjager natuurbrandbeheersing op het niveau van schaal 11.
Inleiding	<p>Door klimaatverandering zal Fryslân in de toekomst steeds vaker worden getroffen door natuurbranden. De branden worden bovendien steeds heviger, is de verwachting. Het risico op onbeheersbare natuurbranden neemt toe. De brandweer bereidt zich zo goed mogelijk voor en perkt de risico's zoveel mogelijk in.</p> <p>Binnen Brandweer Fryslân wordt gewerkt aan een versteviging van de kennis, materieel en paraatheid om de natuurbranden van de toekomst te kunnen bestrijden. In een gebiedsgerichte aanpak zetten we in op het voorkomen van onbeheersbare natuurbranden, waarbij we samenwerken met alle partners en partijen die in de natuur wonen, recreëren en werken.</p>

	<p>De projectgroep natuurbrandbeheersing heeft grote stappen gezet, onder andere bij het opbouwen van een netwerk met maatschappelijke partners. Er wordt gewerkt aan een beleidsplan natuurbrandbeheersing. Gezien de urgentie van het onderwerp nemen we geen afwachtende houding aan. In dit voorstel lichten we toe op welke elementen wij het noodzakelijk achten om nu onze aanpak te versterken. Gelet op enerzijds het steeds groter wordend risico op onbeheersbare natuurbrand en anderzijds de doorlooptijd van de maatregelen (scholing, aanschaf etc.) adviseren wij om hiermee niet te wachten. In de bijgevoegde achtergrondnotitie wordt het thema nader toegelicht.</p>
<p>Beoogd effect</p>	<p>Er is een toenemend risico op onbeheersbare natuurbranden. Hier moeten we met urgentie voorbereidende maatregelen voor treffen op gebied van materiaal, materieel en kennis. Zo bereiden we ons voor op brand in de natuur en verkleinen we het risico dat natuurbrand onbeheersbaar wordt.</p>
<p>Argumenten</p>	<p><i>1.1 Vanwege het verhoogde risico op een grote (onbeheersbare) natuurbrand kunnen we niet wachten met het versterken van de aanpak.</i> De kans op een natuurbrand neemt de laatste jaren fors toe. De verwachting is dat de branden steeds heviger en steeds lastiger te beheersen zullen zijn. Brandweer Fryslân is daar nog niet ten volle op voorbereid en daarom is het belangrijk om een aantal stappen te zetten ter versterking en uitbreiding van slagkracht en kennis op het gebied van natuurbranden. Aangezien een aantal beleidsinvesteringen een langere looptijd hebben, en de kans op een onbeheersbare natuurbrand ieder jaar groter wordt, is het noodzakelijk om nú extra te investeren.</p> <p><i>1.2 Twee extra CCFM-en zijn noodzakelijk voor vorming van een peloton.</i> Een CCFM (Camion Citerne Feux de Forêt Moyen – vrij vertaald bosbrandbestrijdingsvoertuig met medium tankcapaciteit) is een specialistisch natuurbrandvoertuig voor offensieve inzet. Het is een lichter voertuig waardoor het in veel type natuurterreinen ter plaatse kan komen. De toegepaste en in praktijk bewezen tactiek is om bij grootschalig optreden te werken in peloton: vier voertuigen en een OvDB (Officier van Dienst Brandweer). Dit is noodzakelijk om voldoende slagkracht en koelend vermogen te genereren en om veilig optreden voor ons personeel te garanderen. Met de aanschaf van twee extra CCFM-en hebben we vier CCFM-en op vaste wal, waarmee een peloton gevormd kan worden.</p> <p><i>1.3 Gelijktijdige aanschaf van TST-nb's maakt dat we eerder klaar zijn voor defensief optreden bij natuurbrand.</i> Een TST-nb is een terreinvaardige tankautospuiter en is geschikt voor defensieve inzet in de natuur. Voor de posten op de Waddeneilanden en voor vier posten op vaste wal worden TST-nb's besteld. De gefaseerde vervanging was gekoppeld aan de afschrijftermijn van de huidige voertuigen. Voorgesteld wordt om dit naar voren te halen, zodat we op kortere termijn klaar zijn voor defensief optreden bij natuurbrand. Hierbij is het uitgangspunt levering in 2026, dit vanwege levertijden van de fabrikant. Concreet betekent dit dat de aanschaf van vijf TST-nb's naar voren wordt gehaald.</p> <p><i>1.4 CCFM-en en TST-nb's zijn geschikt voor landelijke inzet.</i></p>

	<p>De voertuigen voldoen aan de landelijke protocollen ‘Grootschalig Brandweer Optreden’ en kunnen dus goed ingezet worden in geval van landelijke ondersteuningsvragen. We vergroten hiermee onze mogelijkheden om bovenregionaal samen te werken bij grote natuurbranden.</p> <p><i>1.5 Met specifiek materiaal voor natuurbrand zorgen we ervoor dat ons personeel veilig kan optreden.</i> Een natuurbrand is echt een andere tak van sport. Dat brengt met zich mee dat het voor veilig en adequaat repressief optreden in natuurbrand specifieke, complete uitrusting en materiaal nodig is. Voorgesteld wordt om de ‘lichte’ bluspakken compleet te maken met natuurbrandhelmen, natuurbrandmondkappen en CO-meters. ‘Lichte’ bluspakken zijn nodig om hittestuwung bij het personeel te voorkomen en te zorgen dat voor de manschappen (lange) inzetten met hitte langer vol te houden zijn</p> <p><i>1.6 Een Adviseur-Natuurbrand (NB) helpt samen met een informatiemanager-NB bij de start van een natuurbrand voor beeldvorming en informatie.</i> Met de instelling van een piketfunctie Adviseur-NB worden de repressieve collega’s ondersteuning in de vorm van (lokale) kennis op gebied van natuurbrand en -bestrijding geboden. Een informatiemanager natuurbrand (IM-NB) voorziet de adviseur van informatie over onder andere brandverspreiding. De Adviseur-NB is een nieuwe piketfunctie. De IM-NB taak wordt ondergebracht bij de al bestaande functie ondersteuner Algemeen Commandant Brandweer (AC-B). Het vroegtijdig betrekken van deze functionarissen bij de Incidentbestrijding Natuurbrand is van primair belang voor de beeldvorming, mogelijke verspreidingsrisico’s en bepalen van een (veilige) inzet tactiek. Ervaring bij natuurbranden in andere regio’s heeft geleerd dat hier de slag gewonnen kan worden voor veilige, effectieve en efficiënte incidentbestrijding.</p> <p><i>1.7 Middels beheersmatige capaciteit natuurbrandbeheersing (NBB) wordt het thema geborgd na afronding project.</i> Natuurbrand is een blijvend thema bij de brandweer. Dit vraagt om beleidsmatige capaciteit: een aanjagersrol natuurbranden. Zo worden de processen rondom NBB geborgd, onderhouden en krijgt de portefeuillehouder NBB de nodige advisering en ondersteuning. De aanjager NBB heeft als onderdeel van diverse landelijke en regionale overlegstructuren een belangrijke netwerkrol. Het gaat bij deze functie om 0,33 fte in schaal 11. De invulling van deze functie zal na ca. 1 jaar worden geëvalueerd ten aanzien van taken, tijdsbesteding en niveau.</p> <p><i>1.8 Er is dekking voor de hierboven beschreven maatregelen.</i> De dekking wordt beschreven onder ‘financiële consequenties. In voorgaande is toegelicht waarom het nodig is om nú maatregelen te treffen in het versterken en uitbreiden van de aanpak natuurbranden. De omstandigheid doet zich voor dat er dekking voor bovengenoemde maatregelen gevonden kan worden in de BDUR-middelen. Hiermee kunnen we de beleidswijzigingen zelf dekken. Dit wordt in de financiële paragraaf toegelicht.</p>
<p>Kanttekeningen/risico’s</p>	<p><i>Vervolgkosten materieelbeheer en vakbekwaamheid.</i> In bredere context is de projectgroep bezig met het beleid natuurbrandbeheersing. Vanuit dit beleidsplan is gekeken naar wat nu</p>

	<p>noodzakelijkerwijs opgepakt moet worden. Dit voorstel is geen eindpunt, maar een zeer belangrijke stap voorwaarts in onze aanpak van natuurbranden.</p> <p>In dit voorstel is nog niet het gehele integrale capaciteitsvraagstuk meegenomen voor onder andere vakbekwaamheid en materieelbeheer. Dit wordt meegenomen in het complete beleidsplan. Mocht hieruit blijken dat aanvullende, urgente maatregelen gewenst zijn, dan wenden we ons weer tot het bestuur.</p>																																							
<p>Financiële consequenties</p>	<table border="1" data-bbox="534 577 1393 913"> <thead> <tr> <th>Onderdeel</th> <th>Structureel (jaarlijks)</th> <th>Incidenteel 2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Adviseur piket</td> <td>35.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>IM-piket</td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Adviseur-IM opleiding</td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opleidingskosten (incidenteel)</td> <td></td> <td>37.500</td> </tr> <tr> <td>Aanjager NBB 0,33 FTE</td> <td>36.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afschrijvinglast 2 CCFM</td> <td>55.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rentelast 2 CCFM</td> <td>20.355</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afschrijvingslast persoonlijke beschermingsmiddelen</td> <td>6.528</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rentelast persoonlijke beschermingsmiddelen</td> <td>672</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Uitzetting onderhoud 2 extra voertuigen</td> <td>5.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Afboeken boekwaardes CCFM 2026</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td>158.554</td> <td>37.500</td> </tr> </tbody> </table> <p>De uitzetting voor de genoemde onderdelen van Natuurbrandbeheersing bedraagt jaarlijks € 159.000. De dekking van de genoemde structurele onderdelen wordt uit de structurele aanpassing van het loonprijspeil op de BDUR. Zie bovenstaande tabel voor de structurele en incidentele bedragen. Hierbij moeten de volgende opmerkingen worden geplaatst:</p> <p><u>CCFM-en.</u> Voor de twee CCFM-en is rekening gehouden met de normbedragen voor onderhoud.</p> <p><u>TST-nb's.</u> Op het moment van levering van de TST-nb's, naar verwachting in 2026/2027, worden de huidige TST die nog een boekwaarde hebben afgeboekt. Het saldo van de boekwaardes bedraagt €505.000/362.000 eventuele verkoopopbrengsten worden hierop in mindering gebracht. Het restant wordt gedekt door vrijval van kapitaallasten.</p> <p><u>Adviseur-NB en IM-NB.</u> Incidenteel wordt er in 2024 een uitgave gedaan voor het vakbekwaam worden van de medewerkers die in het piket gaan deelnemen. De kosten bedragen €37.500. De incidentele lasten worden uit de onderuitputting van de kapitaallasten 2024 gedekt. Het gaat hierbij om initiële opleidingskosten. Eventuele structurele kosten voor vakbekwaam blijven zijn niet meegenomen (zie ook: 'kanttekeningen/risico's').</p> <p><u>Beheersmatige capaciteit: aanjager.</u> De beheersmatige functie van aanjager voor het borgen van de natuurbrandbestrijding vereist naar schatting 12 uur per week op het niveau van een beleidsadviseur. Daarmee is er structureel jaarlijks 0,33 fte benodigd in salarisschaal 11, zijnde ca. €36.000,-.</p>	Onderdeel	Structureel (jaarlijks)	Incidenteel 2024	Adviseur piket	35.000		IM-piket	0		Adviseur-IM opleiding	0		Opleidingskosten (incidenteel)		37.500	Aanjager NBB 0,33 FTE	36.000		Afschrijvinglast 2 CCFM	55.000		Rentelast 2 CCFM	20.355		Afschrijvingslast persoonlijke beschermingsmiddelen	6.528		Rentelast persoonlijke beschermingsmiddelen	672		Uitzetting onderhoud 2 extra voertuigen	5.000		Afboeken boekwaardes CCFM 2026			Saldo	158.554	37.500
Onderdeel	Structureel (jaarlijks)	Incidenteel 2024																																						
Adviseur piket	35.000																																							
IM-piket	0																																							
Adviseur-IM opleiding	0																																							
Opleidingskosten (incidenteel)		37.500																																						
Aanjager NBB 0,33 FTE	36.000																																							
Afschrijvinglast 2 CCFM	55.000																																							
Rentelast 2 CCFM	20.355																																							
Afschrijvingslast persoonlijke beschermingsmiddelen	6.528																																							
Rentelast persoonlijke beschermingsmiddelen	672																																							
Uitzetting onderhoud 2 extra voertuigen	5.000																																							
Afboeken boekwaardes CCFM 2026																																								
Saldo	158.554	37.500																																						
<p>Vervolgaanpak/uitvoering</p>	<p>Na instemming in de bestuurscommissie starten we direct met het operationeel maken van deze maatregelen. Dat houdt in dat we twee extra CCFM-en gaan aanschaffen, en dat de beleidsmatige functies</p>																																							

	<p>worden uitgewerkt en in de markt gezet.</p> <p>De verwachting is dat de eerste maatregelen in de loop van dit jaar gerealiseerd zijn, de grotere materiële investeringen zullen in de komende jaren gerealiseerd worden, om in 2026 uiteindelijk compleet gerealiseerd te zijn.</p>
Communicatie	Communicatie met de betrokken posten en functionarissen wordt na besluitvorming opgepakt.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	